Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 224 Vineri 19 August 1938
12 Pagini P. I I I I

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNA şi UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACȚIA ŞI ADMINISTRAȚIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Paza prin sine însuşi

Dacă pungaşii de buzunare operează în mod frenetic în timpul verei, se datoreşte nu numai isteţimei lor, dar şi neprevederii multor păgubaşi.

Nu este oare firesc ca, atunci când se vorbeşte şi se citeşte zilnic despre asemenea isprăvi, săvârşite mai ales în trenuri şi tramvae, fiecare călător, pe lângă celelalte griji, să se gândească şi la paza avutului aflat asupra sa?

De câte ori nu s'a scris că o persoană a adormit în compartiment fără să fi cunoscut identitatea vecinului său şi fără să-şi fi aşezat banii în aşa fel în cât să nu poată fi sustraşi prea uşor.

Sunt numeroase împrejurările când păgubaşii, plecând în vagonul-restaurant, au rugat pe un călător necunoscut, să aibă grijă de bagajele lor, pentru ca la înapoiere să nu mai găsească nici pe el, nici pe ele.

Dar câţi reclamanţi n'au recunoscut că, după ce au depus în compartimente valize cu valori, serviete sau poşete cu bani, au eşit pe culoare sau chiar au trecut în alt vagon spre a sta de vorbă.

Cine n'a văzut în staţiile unde se vând fructe, călători aplecaţi pe ferestre în aşa fel, în cât portofelul din buzunarul dela spate ispitea în mod irezistibil pe pungaşii deprinşi cu lovituri cu mult mai greu de dat.

Au fost cazuri când, după urcarea bagajelor în tren, proprietarii s'au coborît spre a consuma în restaurantul gării, deşi aveau în ele bijuterii sau blănuri de mare valoare, sume sau acte importante.

Ce să mai spunem despre cei cari primesc dela necunoscuţi ţigări adormitoare.

Deprinderea de a servi bricheta sau ţigara aprinsă oricărui solicitant este pusă la contribuţie cu mulţi sorţi de izbândă de hoţii din tramvae.

O variantă în strategia acestora o formează în special când sunt chipeşi şi bine îmbrăcaţi, sprijinul acordat pasagerelor la urcare şi coborîre, sprijin acceptat prea uşor şi pe cât de graţios pe atât de păgubitor.

Astfel, ingeniozitatea hoţilor de buzunare şi de bagaje ajunge direct proporţională cu lipsa de prevedere a păgubaşilor.

Prevenirea acestor isprăvi, caracteristice aglomeraţiilor şi în cari psihologia autorilor speculează cu succese sigure bucuria dela nunţi şi dezolarea dela înmormântări; reprimarea pungaşilor descoperiţi — trebue să se recunoască — de multe ori la intervale scurte — nu sunt de ajuns spre a li se pune o stavilă, fie chiar relativă, dacă resorturile pazei prin sine însuşi vor continua să funcţioneze cu slăbiciunea ce încurajează pe răufăcători şi descurajează pe urmăritorii lor.

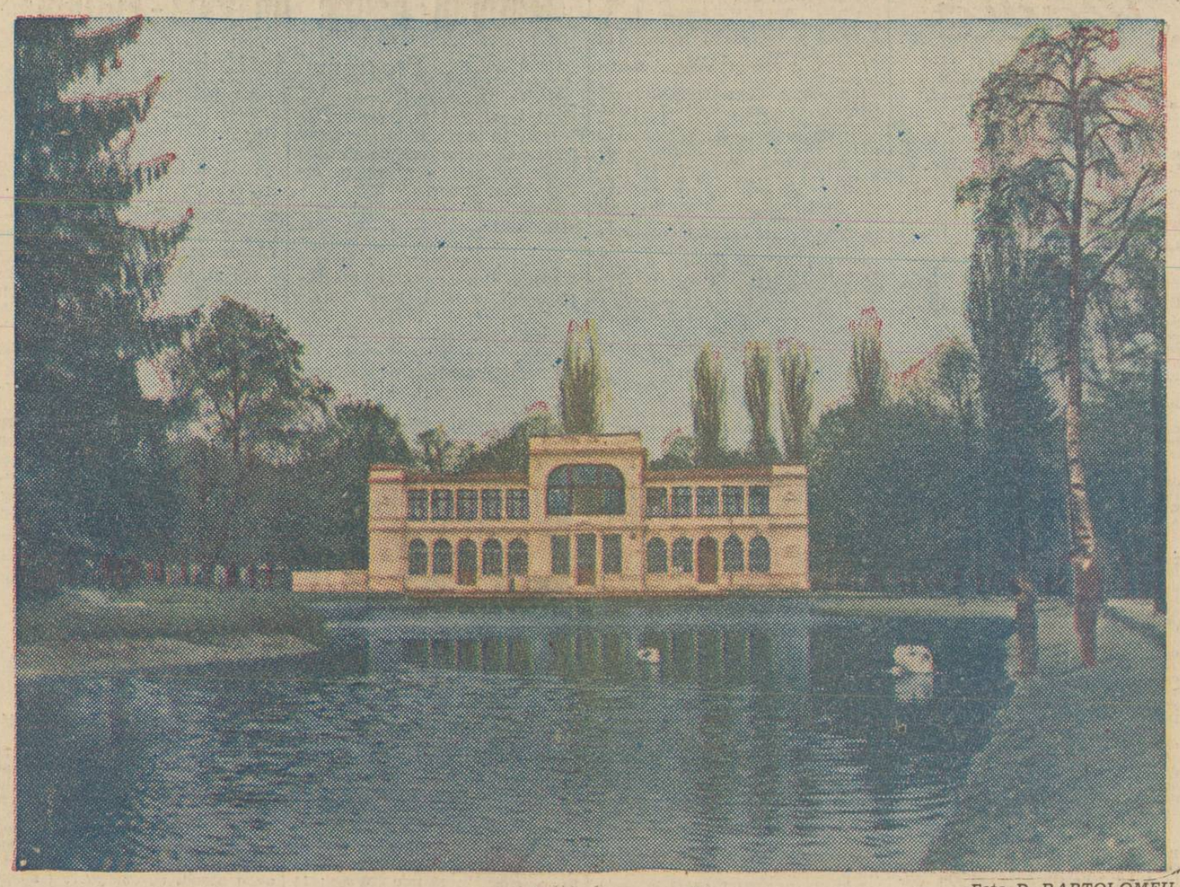

CLUJ — GRĂDINA BĂRNUŢIU

Foto D. BARTOLOMEU

Problemele discutate
în consiliul care s'a ţinut sub preşedinţia d-lui Hitler

Londra, 16 (Radio-Central) „Daily Expres" afirmă că în conferinţa de aseară dela Berlin, ţinută sub preşedinţia cancelarului Hitler, s'au discutat următoarele probleme principale :

1) Situaţia din Cehoslovacia.
2) Manevrele de toamnă germane.
3) O mobilizare de probă.
4) Lipsa de mână de lucru care împiedică terminarea diferitelor construcţiuni la Berlin şi la München.

CANCELARUL A PLECAT INTR'O DIRECŢIE NECUNOSCUTĂ

Londra, 16 (Radio-Central). — „Daily Telegraph" anunţă din Berlin că consfătuirea de ieri de sub preşedinţia cancelarului Hitler a fost continuată azi.

La şedinţa de azi a participat afară de personalităţile de ieri şi amiralul Raeder. S'a discutat în special asupra greutăţilor economice şi financiare ale Germaniei.

Contrar planurilor iniţiale, cancelarul Hitler nu se mai înapoiază la Berchtesgaden ci rămâne la Berlin până la sosirea regentului Horthy. Între timp va vizita şi unele regiuni ale manevrelor.

Astăseară cancelarul Hitler a plecat cu automobilul într'o direcţie necunoscută. Se crede că d-sa s'a dus la moşia mareşalului Goering, Karinhal, unde mâine se ţine sub preşedinţia acestuia, o şedinţă importantă în legătură cu planul de patru ani.

O studentă de bună condiţie
şi de o rară frumuseţe a încercat să-şi pună capăt zilelor la Iaşi

Iaşi, 16 August

Astă seară, la ora 9 jum., s'a întâmplat în oraşul nostru o impresionantă sinucidere, în următoarele împrejurări :

D-ra Tamara Ohovschi, de 21 ani, fiica căpitanului Ohovschi, din regimentul de infanterie, s'a sinucis la locuinţa părinţilor săi, din str. Pictor Ştefan Demetrescu, descărcându-şi un foc de armă în regiunea inimei.

Victima, de o rară frumuseţe, era studentă în anul II la facultatea de medicină şi la Academia de arte frumoase.

Cuza gestului disperat e de ordin familiar.

In stare muribundă a fost internată în spitalul „Sf. Spiridon", unde este supusă unei intervenţii chirurgicale, spre a i se extrage glonţul.

Curios e faptul că arma cu care a încercat să-şi răpună viaţa nu a fost găsită.

Situaţia strategică a Cehoslovaciei

oxo

Opiniile unui militar cehoslovac

de R. SEIŞANU

Situaţia ce s'a creat în Europa centrală în urma anexării Austriei de Germania şi a afacerii „sudeţilor", s'a agravat în ultimul timp şi din cauza măsurilor excepţionale pe care le-a luat Germania în vederea manevrelor.

Chiar dacă informaţiile ce le-a publicat acum câteva zile ziarul englez „Manchester Guardian" asupra preparativelor militare germane, au fost exagerate, faptul că în asemenea împrejurări Germania organizează manevre în condiţii excepţionale, a fost de-ajuns să impresioneze, nu numai statele din Europa centrală — şi în special Cehoslovacia — dar şi statele din Occident ce urmăresc cu o deosebită atenţie evoluţia evenimentelor din această regiune.

Însăşi această stare de spirit este un indiciu, că situaţia din Europa centrală ascunde încă pericole pentru pacea naţiunilor.

Aşa se şi explică atenţia cu care sunt urmărite preparativele militare ale Germaniei şi acţiunea împăciuitoare ce a început s'o desfăşoare, la Praga, lordul Runciman, în vederea obţinerei unui compromis acceptabil în afacerea germanilor sudeţi. Cehoslovacia — care e direct ameninţată — este conştientă de pericolul acestei situaţii. De aceea merită o deosebită atenţiune expunerea ce a publicat-o de curând, colonelul cehoslovac, Emmanuel Moravec, profesor la Şcoala superioară de război din Praga, sub titlul: „Valoarea strategică a Cehoslovaciei pentru Europa occidentală" şi în care se tratează din punctul de vedere strict militar, poziţia actuală a Germaniei faţă de statele vecine; proectele sale de expansiune cu posibilităţile de manevră ale forţelor sale de uscat şi aeriene pe axa transversală eurasiană; ca şi poziţia Cehoslovaciei în vârful arcului muntos al Alpilor Sudeţi şi al Carpaţilor. Fireşte, că poziţia Germaniei, în urma anexării Austriei, s'a modificat în favoarea ei, din punctul de vedere strategic; iar aceea a Cehoslovaciei a devenit mai grea. Nu numai prin faptul, că Germania este prezentă pe laturile cadrilaterului boem şi recent, că „centrul celui de-al treilea Reich va fi Viena", — ceea ce înseamnă din punctul de vedere mlitar, că Germania urmăreşte să fixeze în valea Dunării organele cele mai sensibile ale forţelor sale, beneficiind de poziţia favorabilă ce şi-a asigurat-o acum în urma anexării Austriei.

Triunghiul de comunicaţii Viena—Prerov—Budapesta, de unde pornesc liniile de comunicaţii de mare capacitate spre Est, Nord-Est şi Sud, după crochiul N. S. din studiul col. E. Moravec

(Continuare in pag. 2-a)

Explozie pe bordul unui submarin

New-York, 16 (Rador). — O explozie s'a produs azi pe bordul unui submarin, în portul New-York, în timp ce se făceau încercări cu un motor. nou.

Un ofiţer şi şase marinari au fost grav răniţi.

—xx○●○xx—

Soldaţi japonezi citesc ştiri în ziarele sosite din Tokio afişate în tabere

—xx○●○xx—

Val de căldură in America

New-York, 16 (Rador).—Oraşul este bântuit de câteva zile de un val de căldură tropicală, agravat prin umiditatea foarte mare a atmosferei.

Numeroase persoane lovite de insolaţie în timpul lucrului au trebuit să fie internate la spitale.

ASPECTE SOCIALE DIN ARDEAL

Corcirea cu străini

de I. AGÂRBICEANU

O altă apariţie bolnavă în pătura noastră cultă de după războiu, este căsătoria intelectualilor cu străine. Fenomenul e mai pronunţat în clasa mijlocie, a micilor funcţionari, a meseriaşilor, dar nu e relevat şi nu i se dă importanţa ce i se atribuie când el se produce în clasa intelectuală.

Inainte de Unire, dacă erau două cazuri la mie, de căsătorie mixtă sub raport etnic în clasa cultă. In clasa mijlocie, cazurile erau mai dese şi atunci motivul era acelaş cari azi determină şi mai multe căsătorii mixte în pătura mijlocie: nevoi materiale. Minoritarele, cu părinţi şi case la oraş sunt un punct de atracţie pentru românii din clasa mijlocie, săraci cu toţii.

Pornind de aici, unii au susţinut că şi intelectualii noştri se căsătoresc cu minoritare, în primul rând, din motive materiale.

Unora le merg rău afacerile, alţii sunt şomeuri; fata străină le aduce o casă, o locuinţă gratuită, sau o zestre oarecare.

Alţii sunt de părerea că fenomenul s'ar datora unui proces firesc de asimilare, de care trebue să ne bucurăm.

Fenomenul ar trebui cercetat mai documentat. Desigur, el nu este îmbucurător, chiar dacă copiii ce se nasc din astfel de însoţiri, vor ajunge prin şcoală, români. Prin creşterea de acasă, pe care o face mama, nu vor putea ajunge, decât poate în cazul când mama ar fi română şi tatăl minoritar. Dar astfel de cazuri sunt foarte rare. Minoritarii nu se căsătoresc cu românce.

Eu înclin a crede că în clasa intelectualilor noştri, căsătoria cu minoritare se datoreşte numai unei decadenţe în care a ajuns un procent, neînsemnat de altfel, a intelectualilor noştri, tot din motivele arătate în articolele anterioare, şi în primul rând din lipsa unui mijloc de câştig cinstit. Nu din motive că femeia minoritară ar aduce o zestre mai mare decât o româncă, ci din altul.

Şi anume, un câştig minim, cu care au trebuit să se mulţumească mulţi dintre intelectualii noştri în anii de după Unire, nu le-a dat posibilitatea să-şi întemeeze un cămin între 27—35 ani ai vieţii. Situaţia e aceeaşi şi azi, când majoritatea titraţilor noştri tineri câştigă între 4—10.000 lei lunar, un venit care în scumpetea de azi nu-i lasă să se căsătorească, să întemeeze o familie.

Trecând în vârstă şi demoralizaţi de greutăţile vieţii cad în mrejele unor minoritare, care deseori le-au fost dactilografe în birou, fete fără nici o avere, dar mai îndrăzneţe şi mai fără scrupule în câştigarea unui bărbat, decât româncele.

Nu cunosc un singur caz de căsătorie între un intelectual român sau o fată sau femeie minoritară, în care soţia ar fi adus o zestre, nici chiar mică. Cred că vor fi însă şi astfel de cazuri. Căsătoriile mixte pe care le cunosc eu din câteva oraşe ardeleneşti au, în majoritate, această obârşie: bărbatul mai înaintat în vârstă, necăsătorit la vreme, şi femeia minoritară mai tânără, săracă şi adeseori nici cel puţin frumoasă.

In aceste căsătorii mixte dintre români şi minoritare recordul l-au ţinut, dealtfel, nu ardelenii, ci ofiţerii de origină din vechiul regat, până când a intervenit opreliştea categorică a forurilor superioare.

Motivele care i-au determinat pe ei la această corcire cu străine, nu le cunosc. Probabil între ele va fi şi insistenţa mai pronunţată a minoritarelor în câştigarea lor, decât a româncelor.

Opreliştea din armată o cred salutară. Corcirea cu străine a unui procent redus de intelectuali români, o cred trecătoare.

Indată ce condiţiile de viaţă se vor schimba în aşa fel ca un tânăr titrat la un an-doi după

(Continuare in pag. 2-a)

SCRISORI DIN PARIS

Parisienii pleacă, vin turiştii

de RENE SAIVE

Paris, August

Dar unde s'or fi dus parisienii?

Se pare că s'au topit sub arşiţa soarelui de vară. Faptul este că nu mai există parisieni la Paris! Sau atât de puţini! Au plecat. Deunăzi 200 de mii de metalurgişti şi-au luat deodată vacanţă. 200.000 de metalurgişti, iată o cifră impresionantă. Cu ei au mai plecat funcţionarii societăţilor de asigurare, funcţionarii de bancă vânzătorii, midinetele, dactilografele, într'un cuvânt tot poporul sgomotos şi activ al Capitalei fericit de a găsi pentru 2 sau 3 săptămâni şi chiar o lună, liniştea binefăcătoare a câmpiilor unde pasc vacile. A vedea vaci, oi, măgari, cai, ce priveliştе neobişnuită pentru parisianul care tot anul nu vede animalele acestea decât sub aspectul lor comestibil!

Parisienii sunt deci la ţară.

Şi, totuşi, populaţia Parisului n'a scăzut. Care să fie explicaţia acestei minuni? In adevăr, ne-am crede încă în timpul expoziţiei.

Incontestabil, străinii au învăţat din nou drumul spre ţara noastră. D. Mussolini a crezut cu cale să împiedice pe compatrioţii săi să treacă Alpii. Dar de astă dată guvernul francez a găsit şi el de cuviinţă să riposteze, interzicând aproape cu desăvârşire turiştilor francezi să plece în Italia. Se pare că italienii sunt foarte mirraţi. Trebue să mărturisim că şi francezii sunt tot atât de nimiţi.

In Franţa, dealminteri, italienii au alte motive de uimire. Acum câteva zile mă aflam în hall-ul unui mare hotel, în tovărăşia a doi confraţi italieni. Deodată uşa s'a deschis şi vre-o 50 de membri dela „British Legion" şi-au făcut apariţia. Veselia, plăcerea de a trăi a acestor 50 de cetăţeni englezi, fericiţi de a respira aerul Parisului, au făcut asupra italienilor mei o profundă impresie.

„Unde să fie, deci, părerea ei a crede, Franţa anarhică care nu este interzisă zilnic, Franţa de care fug străinii şi chiar francezii ?"

Ei da! Pentru două luni, Parisul a devenit Capitala naţiunilor. Toate popoarele pot fi întâlnite pe străzi: românul se întâlneşte cu americanul la fiece colţ de

(Continuare in pag. 2-a)

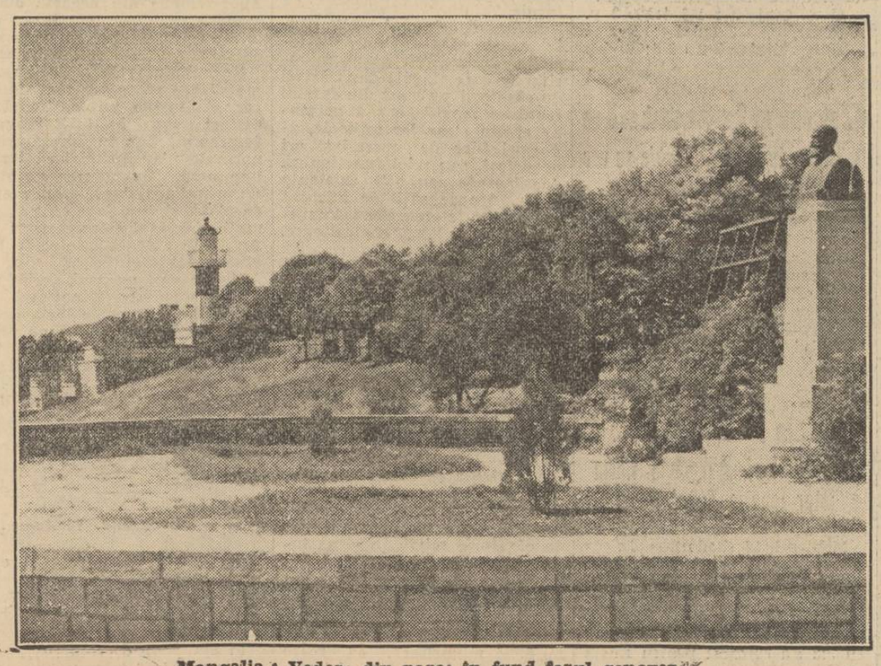

Mangalia : Vedere din parc; în fund farul genovez

Foc mare la Chişinău
A ars un garaj cu 47 automobile

Chişinău, 16 August

Un foc violent a isbucnit astăseară, pe la ora 8, la garajul şi depozitul de automobile noui şi vechi, proprietatea comerciantului Favel Tomasiu, aflat în curtea imobilului d-lui Zverev din str. Brătianu 39.

Focul s'a întins cu repeziciune, cuprinzând în câteva minute întregul garaj.

Peste puţin timp dela isbucnirea focului, care ameninţa să cuprindă şi depozitul de benzină, lemne şi cărbuni, proprietatea comerciantului Dragomir, situat în apropiere, au sosit pompierii cu trei auto-pompe, sub comanda d-lui cpt. Vasiliu, procedând imediat la operaţia de stingere.

La faţa locului a sosit şi un pichet de incendiu, sub comanda unui ofiţer, luând măsuri de pază şi ordine.

Au venit de asemeni d-nii consilier Dardan, primarul municipiului şi Boris Lazo, procuror de serviciu, cari au deschis o anchetă.

Din ordinul procurorului, comerciantul Favel Tomasiu şi funcţionarii săi din birou au fost duşi la poliţie pentru cercetări.

După două ore, pompierii au reuşit să stingă focul.

Au căzut pradă flăcărilor 47 automobile, care se aflau în interiorul garajului, cum şi diferite piese.

Au ars şi câteva magazii vecine.

Atât imobilul cât şi garajul erau asigurate.

Se crede că focul a fost pus.

D. Lebrun (X) preşedintele republicii franceze, având la stânga d-sale pe d-nii Daladier, ministrul apărării naţionale şi pe generalul Gamelin, comandantul unic al armatelor, asistă, înconjurat cu ofiţeri de stat major, la defilarea trupelor, după manevre